

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Primo si fide[m] habuerit

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De fidei gratia

Ergo et tantā cognitionē habuit quantam vnq̄ habuit aliqua crea-
tura. igitur cognitio beate virginis in via fuit excellentior cognitōe
raptus que est creature existētis in via. sed cognitio raptus excedit fi-
dem. igitur cognitio beate virginis excellit fidem. et non s̄m moduz
2 fidei. igitur non habuit fidem. ¶ Item ad Corinth. ij. Raptus ē vsq̄
ad terciū celū. Sup hoc dicit glosa. q̄ paulus vidit in raptu sicut
qui sunt in terciā hierarchia. igitur similiter beatissima virgo vidit et
excellētius. sed illi de terciā hierarchia non viderunt p̄ fidem. igitur
3 nec beatissima virgo habuit fidem. ¶ Item mūdicia cordis ē ad vidē
dū deum dispositō. iuxta illud Beati mundo corde. igitur vbi ma-
ior mūdicia ibi maior visio. sed nulla vnq̄ creatura habuit tantam
mūdiciam quantā illa q̄ puritate nitebat q̄ sub deo nulla maior ne-
quit intelligi. igitur nūq̄ aliqua creatura habuit tā altam cognitōez
igitur eius cognitio fuit supra raptū. igitur supra fidem. Quod em̄
4 superius est superiore supius est inferiore. ¶ Item entis ad nō ens in-
finita ē distātia. igit̄ peccator. et nō peccatrix habet distātia i infinitū
s̄ tāntū diuiserunt peccata nostra inter nos et deū. igit̄ vbi pl̄ peccō
ibi maior diuisio et vbi min̄ peccō ibi minor diuisio et maior iūctio
igit̄ vbi nihil omnino peccō prima est iūctio. et vbi aliqd̄ de pecca-
to ibi non omnimoda cōiūctio. Sed nulla pura creatura est vel fuit
sine peccō in via. iuxta illud Joh. Si dixerim̄ q̄ peccatū nō habem̄
et̄. excepta beata virgine. de qua dicit Aug. Cū de peccis agit nullam
volo de ipsa fieri mentionem. igitur nunq̄ aliqua pura creatura ita
cōiuncta fuit deo sicut beatissima virgo. sed illa cōiunctō ē per cogni-
tionem et dilectionem. igitur nunq̄ aliqua creatura pura habuit
altam cognitōem et dilectōem. igitur supra raptū. igit̄ supra fidem.
¶ Item tres sunt actus hierarchie. s. purgari illuminari p̄fici s̄m Dō-
nyssū. et sunt illi tres actus adinuicē ordinati ita q̄ ad maiorē puri-
gationē sequitur maior illuminatio. et ad maiorē illuminationē se-
quitur maior p̄fectio. sed beatissima virgo inter puras creaturas pur-
gata fuit in summo. igitur eius cognitio fuit sup omnē cognitionē
6 omnis creature in via. ¶ Item p̄ cognitionem eleuatur anima ad deū
et in illo motu ē natura q̄ eleuat. deus ē motor qui eleuat. et vbi ad
qd̄ natura eleuat. gratia aut̄ est dispositio media p̄ quaz fit eleuatio.
natura aut̄ est in omnibz equaliter. ad hoc q̄ sit de capax p̄ cognitio-
nem et dilectionē. similiter deus in se eodem modo se habet respectu
omnium. igitur si aliquis magis eleuatur ad cognoscēdum q̄ aliter
hoc erit p̄ medium eleuans quod est gratia. sed gratia beate virginis
fuit maior omni gratia pure creature. igitur altius eleuabat̄ ad cog-
noscēdum deum q̄ aliqua creatura. igitur cognitio eius fuit supra
raptum et supra fidem. ¶ Item gratia et gloria habent se adinuicē

De fidei gratia **fo. xxxv**

vt pporcionabilitas q̄ habens maiorē gratiā habet maiorē gloriā
iurta illud zacharie. Exequabit gratiā glorie. sed inter comphensio-
res nunq̄ aliqua pura creatura habuit tā altā cognitōem quātā ha-
buit beata virgo in patria. igif inter maiores nūq̄ habuit aliqua cre-
atura pura tam altā cognitōem in via. igif supra raptū 7 fidē. igitur
cognitio eius fuit supra fidem 7 raptū. ¶ Itē quicqd̄ cōtinet vacuū **8**
hoc simpliciter nō est plēnū. qz cōtentū cōtenti ē contētū cōtinentis
igif si cōtentū in se potest plus recipere. igif 7 continens. exemplum
in domo plena volys vacuis. igif si beatissima virgo habuit fidei va-
cuitatē. habuit in aliquo vacuitatē respectu gratie. igif nō fuit gra-
tia plena qd̄ est falsum. ¶ Itē q̄ beatissima virgo fuit sapiētior omī **9**
creatura signat per hoc q̄ liber qui intitulat de sapiētia de beatissima
virgine specialiter exponit. 7 que de sapiētia domini dicunt quasi de
ipla dicant ecclesia interpretat. vt ptz in eplis que de ipa legunt. in
sapiētia aut̄ nihil est de stulticia vel ignorātia. igif beatissima virgo
plena fuit sapientia. sed in fide nō est plena sapiētia sed ex pte. iurta
illud Ex parte cognoscimus. ex parte pphetisamus. igif beatissima
virgo nō habuit fidem. sed plēnā cognitionē. ¶ Itē Gregori⁹ Qui **10**
busdā in hac carne viuētibz sed tamē inestimabili virtute crescenti
bus acūmē cōtemplationis potest claritas dei videri. si tamen huic
vite funditus fuerunt mortui. sed nulla creatura pura huic vite fuit
mortua sicut beata virgo. igif nulla creatura in hac vita tam purā vi-
dit claritatē dei sicut beata virgo. igif eius cognitio fuit supra fides
et raptū. ¶ Itē q̄ cognitio beatissime virginis fuit supra fidē 7 excel-
lentior cognitionibz alioz videt p̄ beatū Bern. qui dt. Quis em̄ ex **11**
cepta forassis illa que sola in se felicissime meruit experiri. intellectu
capere. rōne possit discernere. qualiter splēdor ille inaccessibilis vir-
ginis sese visceribz infudit. vt illa que inaccessibilis est accedere ad
se ferre potuisset de portuincula eiusdē corporis. tui se immediate aīa
cōtemperauit relique masse vmbraclū fecerit. 7 ppter hoc forte ma-
xime dictū est obumbrabit. qz res nimiz erat in sacramēto. 7 q̄ sola
per se trinitas in sola 7 cū sola virgine voluit operari. soli em̄ datum
est nosse cui solum datū est experiri. dicat igif spūsc̄tus supueniet. 7c.
qui vtiqz potētia sua fecūdauit te. 7 virtus altissimi obumbrabit tibi.
hoc est illo modo quo de spūsc̄to concipies Sed dei virtus 7 sa-
piētia xps est in suo sacratissimo cōsilio obumbrādo cōteget 7 ob-
umbrabit quatenus q̄ natus sit 7 patri notus sit 7 tibi. Ac si ange-
lus sic respōdeat virgini. Quid a me queris qd̄ in teipa experiris sci-
es 7 feliciter scies. Sz illo actore quo doctore Ego aut̄ missus sum
virginale cōceptū nūciare nō creare. nō p̄t doceri. nisi a donāte nec ad-
disci nisi a suscipiēte. Ex hac autoritate colligif q̄ beatissima virgo de-

De spe et charitate

Incarnatōe ⁊ de dei filio incarnato habuerit cognitōem que fuerit supra fidē q̄ tantū notus esset sibi q̄ notus erat patri. qđ nō p̄t intelligi de cognitōe fidei s̄m quam notus erat ⁊ multis. Ex his autē ꝑdu dū q̄ cognitio beate ꝑginis fuit supra fidē. ⁊ supra oēm cognitōem pure creature existētis in via

¶ De spe

Rō prima

Dicitur Octauo de spe. utrū beata ꝑgo habuerit spem. Et p̄t videri q̄ nō p̄ eadē que de fide posita sunt argumēta. Primo si spes est certa expectatio future b̄itudinis ex meritis ⁊ gratia pueniens. sequit̄ spes ad fidē. ⁊ certitudo spei ad fidei cognitōem. ergo sicut cognitio ad cognitōem. ⁊ certitudo ad certitudinē. igit̄ si cognitio beate ꝑginis fuit supra oēm cognitōem vie trāscendēs fidē. igit̄ certitudo eius supra oēm vie certitudinē ⁊ trāscendēs spem. ¶ Itē certitudo spei vel ē fallibilis vel ꝑditionalis. si em̄ certus q̄s absolute est de eterna beatitudine falli p̄t q̄ cadere p̄t. si autē sperat sub ꝑditōe ⁊ si p̄māserit in charitate ratio sua ē certitudo ꝑditionalis. et ita ois certitudo spei ē fallax vel ꝑditionalis. S̄z beate ꝑginis certitudo de eterna beatitudine fuit absoluta ⁊ infallibilis. igit̄ maior om̄i certitudine spei. ergo nō fuit p̄ modū spei. igit̄ nō habuit spem. ¶ Itē cui inesse vnum oppositorū alterū inesse nō p̄t. s̄z timor sepatōis ⁊ spes oppoñitur. ⁊ beatissima ꝑgo nō habuit timorē sepatōis. ergo nec spem. ¶ Itē inter gratiā amissibilem ⁊ gloriā inamissibilem. medium est gratia inamissibilis. ergo beata virgo que habet statū mediū ⁊ certitudinem inter statū glorie ⁊ statū vie. habuit ⁊ certitudinē patrie ⁊ certitudinē vie. sed certitudo spei p̄inet simpliciter ad statū vie. igit̄ inferior fuit illa certitudine q̄ fuit in beata ꝑgine. et ita b̄tissima virgo nō habuit spem s̄z maiore certitudinē ergo ꝛc. ¶ De charitate.

Rō prima

Dicitur Nono de charitate utꝛ in b̄tissima virgine fuerit. Et videt̄ q̄ habuit excellentē charitatē ois pure creature. In luca legitur q̄ premissa questione de duobꝫ debitoribꝫ. quoz vnus debebat de narios quinquaginta. aliꝫ centū. ⁊ nō habentibꝫ vnde redderēt donauit vtrūqꝫ. Et querēte dño quis plus dilexerit. Et responderunt. Estimo cui plus donauerit. Ex hoc colligit̄ q̄ ille tenet plus diligere cui plus donat. Sed beatissime ꝑgini sup oēs creaturas plus ē donatū. ergo sup oēs creaturas plus diligere tenebat. ⁊ q̄rū tenebat tantū dilexit. s̄ ipm plꝫ q̄ aliq̄ creatura dilexit ita videt̄ q̄ maiore charitatē habuit angelꝫ. ¶ Item gr̄a gratis data ordinat̄ ad gratiā gratūfacientē. sed beatissima virgo habuit gratiam gratis datam ultra omnem creaturam in via vel in patria existentem. in hoc q̄ meruit esse beatissima mater dei. igitur ⁊ gratiam gratūfacientem habuit gratia in em̄is creature excellentem. ¶ Item charitas est de puro corde et conscientia bona ⁊ fide non ficta igitur vbi est